YMPÄRISTÖOIKEUS (OAIO 1201) Aineopintotentti 13.6.2011

Kysymykset arvostellaan asteikolla 0-10. Kun kysytään johonkin lakiin tai asetukseen tms. säädökseen liittyvää asiaa, vastauksessa kuuluu asiaperusteiden lisäksi mainita myös ne säännökset, joihin vastaus perustuu. **Tentissä saa käyttää lakikirjaa. Pelkkä lakien referoiminen ei tuota pisteitä vaan vastauksissa edellytetään oikeudellista tulkintaa ja argumentaatiota.**

Kirjoita jokaiseen vastauspaperiin tenttivastauspaperin edellyttämät tiedot. Kirjoita jokainen vastaus eri vastauspaperille täydellisin virkkein, jollei tehtävänannossa toisin pyydetä. Jos luovut tentistä, jätä kysymysten 1 ja 4 osalta vastauspaperit asianmukaisesti täytettynä sekä ilmoitus luovuttamisesta. Kirjoita selvällä käsialalla ja jätä marginaalit sivun laitaan.

Jokaisen vastauksen maksimipituus on kaksi (2) sivua, ellei toisin mainita.

1. Vastaa lyhyesti: a) Rahat tai lupa -periaate
   b) rantamatalaperiaate
   c) toissijaisuusperiaate

2. Yleiset ja erityiset lunastusperusteet

3. R:n ympäristölautakunta on 8.11.2009 tekemällään ja 17.11.2009 antamallaan päätöksellä (§ 75) hylännyt kommandiittiyhtiö A:n ympäristölupahakemuksen polttonesteiden jakeluasematoiminnalle.

A on valituksessaan vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja asia palautetaan lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi luvan myöntämistä varten.

Polttonesteiden jakeluasema sijaitsisi tärkeällä pohjavesialueella. Alueella ei ollut asema- tai yleiskaavaa.

Jakeluasema sijaitsisi noin 700 metrin etäisyydellä vedenottamosta pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolella. Vedenhankintakäytössä oleva pohjavesialue on suhteellisen kapea ja pienialainen. Pohjaveden virtaussuunta on vedenottamosta kohti jakeluasemaa eli poispäin vedenottamosta. Jakeluaseman alue on tarkoitus asfaltoida ja sen säiliöt ulottuvat 3,5 metrin syvyyteen maanpinnan alapuolella. Maaperä jakeluaseman kiinteistön alueella on savea 2,8–4,0 metrin syvyyteen asti. Savipatjan alapuolella on 1,0–1,3 metrin kerros silttistä hiekkaa, jonka alla on karkeaa hiekkaa yli 10 metriin asti. Pohjaveden taso on noin 2,5 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Olet hallinto-oikeuden tuomari. Tutki valitus ja ratkaise asia.

4. Yhteisen vesijätön osakaskunta oli vaatinut, että rantakiinteistöjen omistajat velvoitetaan lunastamaan kiinteistönsä kohdalla oleva yhteinen vesijättö. Osakaskunta haki tekemänsä päätöksen perusteella vesijätön lunastustoimitusta jakokuntaan kuuluvien alueiden osalta. Hakemus tarkoitti kaikkien kylien edustalla olevien vesijättöalueiden lunastamista.

Osakaskunta perusteli hakemustaan sillä, että kaikki rantojen epäselvyydet saataisiin kerralla selvitetyiksi. Eräiden tilojen omistajat olivat jo lunastaneet tilansa edustalla olevan vesijätön ja suorittaneet siitä korvauksen, kun taas eräiden muiden tilojen omistajat olivat nauttineet vesijättöä omistajan tavoin, vaikka eivät olleetkaan lunastaneet sitä. Osakaskunnassa noin 2/3 päätökseen osallistuneista osakkaista oli ollut velvoitteellisen lunastuksen kannalla noin 1/3 vastustettua sitä.

Toimituksessa Erkka M. vastusti kaikkeen vesijättöön kohdistuvia velvoitteellisia lunastuksia katsoen, että toimitukselle ei ollut lain mukaisia edellytyksiä. Velvoitteellisen lunastamisen edellytykset olivat Erkka M:n mukaan olemassa vain, ellei jakokunta voinut käyttää vesijättöä entiseen tarkoitukseensa yhtä tarkoituksenmukaisesti kuin ennenkin. Erkka M:n mukaan toimituksessa ei ollut selvitetty erikseen ja riittävästi lunastuksen edellytyksiä hänen kiinteistöönsä rajoittuvan vesijätön osalta.

Toimitusmiehet kuitenkin päättivät, että sikäli kuin tilusvaihto ei ollut mahdollinen, lunastettaviksi haettuja alueita voitiin tarkoituksenmukaisesti käyttää vain niihin rajoittuvien tilojen yhteydessä. Toimitusmiehet katsoivat lunastuksen edellytysten täyttyvän hakemuksen koko laajuudessa ja suorittivat lunastukset.

Erkka M. valitti maaoikeuteen. Olet maaoikeuden tuomari; laadi perusteltu ratkaisu.

5. Ympäristödirektiivit ja välitön oikeusvaikutus? (Vastaustila 1 sivu, 10 p.)

6. a) Ydinjätehuollon keskeiset periaatteet (4 kpl) (5p)

   b) Suomen jätepolitiikka perustuu osin tuottajavastuulle, mitä tämä tarkoittaa? (5p)